

UCHWAŁA Nr 295/17
ZARZĄDU POWIATU w BRZOSZOWIE
z dnia 14 listopada 2017 r.

w sprawie zatwierdzenia diagnozy dotyczącej potrzeb edukacyjnych szkół w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX - Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 - Poprawa jakości kształcenia ogólnego.

Na podstawie art. 32 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1868) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się diagnozę dotyczącą potrzeb edukacyjnych I Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie, opracowaną w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia ogólnego, o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

2. Organem prowadzącym dla I Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie jest Powiat Brzozowski.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Brzozowskiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

S T A R O S T A

Zygmunt Błaż

WACZELNIK WYDZIAŁU
OŚWIATY I ROZWOJU
REGIONALNEGO
I PROMOCJI POWIATU
[Signature]
Krzysztof Przewiśka

Doskonalimy z pasją!

Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie
35-036 Rzeszów, ul. Niedzielskiego 2, tel. 17 8534097, kom. 509 673512, fax 17 8534682,
e-mail: biuro@pcen.pl, www.pcen.pl

INFORMACJA Z DIAGNOZY

przeprowadzonej w dniach od 23 października do 3 listopada 2017 r.
w I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie

- 1. Zespół:** Diagnozę przeprowadził zespół w składzie: Dorota Kamińska - Dyrektor Szkoły oraz Wiesław Śniezek – nauczyciel konsultant Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie Oddział w Krośnie.
- 2. Zakres diagnozy:** diagnoza obejmuje obszary pracy Szkoły - organizacyjny i dydaktyczny.
- 3. Cele badań:** głównymi celami badań było określenie:
 - 1) stanu badanych obszarów;
 - 2) stanu wyposażenia pracowni specjalistycznych;
 - 3) stanu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kluczowych kompetencji;
 - 4) zasobów kadrowych Szkoły;
 - 5) możliwości zmian obecnego stanu rzeczy.

D Y R E K T O R

Izabela Pyra
Izabela Pyra

Akceptacja upoważnionego Organu

ZARZĄD POWIATU
w Brzozowie

WICESTAROSTA **S T A R O S T A**
Janusz Draguła *Zygmunt Błaż*

Oddział w Krośnie
38-400 Krosno, ul. Gredzka 45b
tel. 013 4320057, kom. 509 673513
fax 013 4363962
biuro@pcen.krosno.pl
www.pcen.krosno.pl

Oddział w Przemyślu
37-700 Przemyśl, ul. Kraszewskiego 7a
tel. 016 6702502, kom. 509 673516
fax 016 6702742
biuro@pcen.przemysl.pl
www.pcen.przemysl.pl

Oddział w Tarnobrzegu
39-400 Tarnobrzeg, ul. Sienkiewicza 206
tel. 015 8224015, kom. 509 673517
fax 015 8221229
biuro@pcen.tarnobrzeg.pl
www.pcen.tarnobrzeg.pl

Opis przebiegu badania

Badanie prowadzono z wykorzystaniem zarówno jakościowych, jak i ilościowych technik badawczych. Podczas spotkania w dniu 23 października 2017 r. z dyrektorem Szkoły ustalono zasady przeprowadzenia diagnozy i omówiono sposoby prowadzenia badań z wykorzystaniem platformy Moodle.

W ramach badań przeprowadzono:

- 1) analizę danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole, zebranych w oparciu o kronikę Szkoły, koncepcję pracy Szkoły, księgę protokołów rady pedagogicznej, wyniki ewaluacji zewnętrznej.
- 2) wywiad z Dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły. Zastosowano kwestionariusz wywiadu zawierający 38 pytań, w tym 21 pytań otwartych. W pozostałych pytaniach (17), w pięciu przypadkach zaproponowano ustosunkowanie się do zaproponowanej kafeterii odpowiedzi;
- 3) analizę danych statystycznych Szkoły z zastosowaniem arkusza programu Excel;
- 4) analizę danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej z zastosowaniem arkusza programu Excel, dla zobrazowania kwalifikacji wszystkich nauczycieli;
- 5) analizę danych dotyczących wyposażenia Szkoły (wyposażenie klasopracowni) z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego w szczególności listy sprzętu i programów koniecznych do zakupu, co wynika ze standardów wyposażenia pracowni oraz z potrzeb Szkoły wykraczających ponad te standardy;
- 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki i analizy ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz osiągnięcia uczniów Szkoły;
- 7) analizę danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki maturalnego za lata 2014-2016 oraz ich porównanie z wynikami szkół tego typu w powiecie i województwie;
- 8) analizę kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły, skierowanych do nauczycieli przedmiotów przyrodniczych i pozostałych, zawierających 9 pytań otwartych. W pozostałych pytaniach (8) zaproponowano ustosunkowanie się do zaproponowanej kafeterii odpowiedzi;
- 9) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do ponad 60 rodziców (ostatecznie kwestionariusz ankiety wypełniło 67 osób);

- 10) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do ponad 60 uczniów (ostatecznie udział w badaniu wzięło 90 uczniów).

Opis wyników badań

W ramach badań pozyskano poniższe informacje.

Ad 1) analiza danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole

Liceum Ogólnokształcące w Brzozowie zostało założone w 1909 roku. Obecnie I Liceum wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Zespół obejmuje także gimnazjum dwujęzyczne. Organem prowadzącym jest powiat brzozowski. Szkoła posiada 25 sal lekcyjnych w tym pracownie: biologiczną, chemiczną, fizyczną, informatyczną, a także dużą salę gimnastyczną i mniejszą służącą do zajęć fitness oraz boisko wielofunkcyjne. Szkoła znajduje się w centrum miasta i posiada własny parking. Zdaniem Dyrektora, Szkoła osiąga bardzo dobre wyniki z przedmiotów przyrodniczych, potwierdzone przez wyniki matury i osiągnięcia na konkursach przedmiotowych.

W Szkole realizowane są programy kształcenia ogólnego (zgodnie z obowiązującą podstawą programową) oraz program wychowawczo-profilaktyczny. Nauczyciele nie realizują własnych programów nauczania ani nie prowadzi się innowacyjnych rozwiązań programowych czy organizacyjnych. Liceum realizowało jednak program związany z nauką programowania.

Szkoła spełnia oczekiwania edukacyjne regionu, kładzie szczególny nacisk na rozwój kompetencji językowych i matematycznych. Promuje jakość edukacji, postawy patriotyczne, aktywnie uczestniczy w życiu społeczno-kulturalnym regionu.

Szkoła nie realizuje projektów we współpracy z podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych ani w partnerstwie ze szkołą lub placówką, która uczestniczyła w podobnych przedsięwzięciach. Szkoła nie uczestniczyła w programie *Cyfrowa Szkoła*. Dysponuje natomiast zapleczem technicznym do realizacji zadań z zakresu programowania. Dyrektor twierdzi, że nauczyciele nie zostali przygotowani do realizacji zadań z zakresu programowania.

Ad 2) wywiad z Dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły

Zdaniem Dyrektora I LO problemami do szybkiego rozwiązania są: brak pracowni informatycznej z prawdziwego zdarzenia, pracowni przyrodniczej i niedostateczne wyposażenie istniejących pracowni oraz niewystarczające przygotowanie nauczycieli w zakresie programowania. Przyczyna tego stanu rzeczy jest brak środków finansowych, które mogłyby zostać przeznaczone na zakupy sprzętu i pomocy dydaktycznych.

Poprawa w zakresie wyposażenia Szkoły pozwoli na podniesienie jakości kształcenia z wykorzystaniem TI i z zastosowaniem eksperymentu. Usunięcie braków spowodowałoby poszerzenie oferty edukacyjnej Szkoły.

Pani Dyrektor twierdzi, że należy w równym stopniu doskonalić kompetencje kluczowe, kompetencje w zakresie przedmiotów przyrodniczych, kompetencje informatyczne i w zakresie programowania zarówno wśród uczniów jak i nauczyciel. W związku z tym należałoby wyposażyć nauczycieli w dodatkowe kwalifikacje w zakresie obsługi narzędzi cyfrowych i nowych metod nauczania z wykorzystaniem narzędzi TIK.

Według Dyrektora poprzez szkolenia i kursy oraz inne formy (np. sieci) można zrealizować powyższe doskonalenie nauczycieli. Tematem tych form mogłoby być np. *Obsługa i wykorzystanie narzędzi cyfrowych w nauczaniu*, a zajęcia z zakresu programowania powinni prowadzić eksperci lub nauczyciele szkół i placówek systemu oświaty.

W Szkole nie realizuje się programu wspomagania, jednak Dyrektor widzi taką potrzebę. Były natomiast realizowane inne projekty. Nie planuje się w najbliższym czasie wprowadzania form kształcenia i programów nauczania, natomiast w przyszłości Szkoła zamierza wdrożyć nowe rozwiązania metodyczne i organizacyjne w postaci wprowadzenia klas dwujęzycznych w czteroletnim liceum. Szkoła planuje także organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów ze wszystkich przedmiotów.

W Liceum funkcjonuje doradztwo zawodowo-edukacyjne i zamierza się tę formę kontynuować. Szkoła prowadzi zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze ze wszystkich przedmiotów i zamierza je dalej realizować. Podobnie jest w przypadku rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów, poprzez wzbogacenie oferty (np. kółko fotograficzne).

Dyrektor informuje, że w Szkole wykorzystuje się możliwości technologii informacyjnej i komunikacyjnej także w nauczaniu przedmiotów nieinformatycznych, takich jak przedmioty humanistyczne, artystyczne oraz języki obce.

Ad 3) analiza danych statystycznych Szkoły

Zgodnie z informacją Dyrektora do I LO w Brzozowie uczęszcza 512 uczniów. W przeważającej części to dziewczęta – 353 (69%). Uczą się w 17 oddziałach. Jest 5 oddziałów klas I oraz po 6 oddziałów klas II i III. Średnio na oddział przypada około 30 uczniów. Do Szkoły uczęszcza 2 uczniów niepełnosprawnych. Dwóch uczniów (klasa I i III) posiada orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Według złożonej informacji w Szkole funkcjonują zespoły (kółka) rozwijające zainteresowania (uzdolnienia) uczniów takie jak:

- kółko informatyczne, na które uczęszcza 16 uczniów,
- kółka przedmiotowe - 72 uczestników,
- kółko teatralne, na które uczęszcza 12 uczniów,
- chór, liczący 62 uczniów,
- zajęcia sportowe, w których uczestniczy 70 uczniów.

Wszyscy licealiści uczą się języka angielskiego. Języka niemieckiego, jako drugiego, uczy się 202 uczniów, a 310 uczy się innych języków.

W I LO w Brzozowie pracuje 43 nauczycieli, w tym 10 naucza przedmiotów przyrodniczych.

Ad 4) analiza danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej

W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Brzozowie pracuje 56 nauczycieli, którzy posiadają wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. W przeważającej części grono pedagogiczne stanowią kobiety - 45. Dwóch nauczycieli pracuje w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Większość nauczycieli do nauczyciele dyplomowani – 44. Mianowanych jest w Szkole 10, jeden nauczyciel kontraktowy i jeden stażysta.

Do ukończonych ostatnio przez nauczycieli form doskonalenia należą:

- studia podyplomowe w zakresie nauczania WOS,
- szkolenia dla egzaminatorów maturalnych,
- kurs udzielania pierwszej pomocy.

Ad 5) analiza danych dotyczących wyposażenia szkoły (wyposażenie klasopracowni)

Szkoła posiada 5 klasopracowni do przedmiotów przyrodniczych i 1 pracownię informatyczną. Do dyspozycji jest 30 komputerów (zakupionych w latach 2012-2016) z odpowiednim oprogramowaniem operacyjnym i antywirusowym, w tym z blokadą treści niepożądanych.

Szkoła posiada połączenie internetowe, które Dyrektor ocenia jako optymalne, bezprzewodowo jest dostępne w całej Szkole. W czasie wolnym uczniowie mogą korzystać z dostępu do Internetu w dwóch pomieszczeniach. Do dyspozycji jest jeden laptop dostępny dla nauczycieli.

Dyrektor Liceum podaje dane na temat sprzętu koniecznego do zakupu, co wynika ze standardów wyposażenia pracowni przedmiotów przyrodniczych i informatycznych. Potrzeby Zespołu, czyli także I LO w Brzozowie to:

- pełne wyposażenie pracowni biologicznej, chemicznej, fizycznej zgodnie z podstawą programową i standardami MEN,
- doposażenie istniejącej pracowni internetowej,
- mobilna pracownia komputerowa.

Koniecznym wydaje się być także zakup niezbędnych programów do nauczania programowania.

Ad 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji

Całościowa ewaluacja była przeprowadzona w dniach 2-6 czerwca 2014 r. Szkoła otrzymała ocenę „B” (wysoka) w odniesieniu do całokształtu realizowanego procesu dydaktyczno-wychowawczego, rozwijania uzdolnień uczniów i wysokich wyników egzaminów zewnętrznych i osiągnięć na konkursach i olimpiadach.

Szkoła może pochwalić się także sukcesami swoich uczniów w olimpiadach i konkursach na szczeblu krajowym (matematyka, teologia), wojewódzkim i regionalnym.

Szkoła przeprowadza corocznie ewaluację wewnętrzną.

Wnioski z tych ewaluacji wskazują na potrzebę:

- wykorzystania w większym zakresie eksperymentu na lekcjach,
- stosowania TI na lekcjach i zajęciach,
- nauki programowania i algorytmiki, w tym ze względu na problemy na maturze.

Ad 7) analiza danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych

Z ogólnej analizy wynika, że uczniowie I LO w Brzozowie uzyskują wysokie wyniki na maturze (język polski, matematyka i język angielski), które są rokrocznie powyżej średniej krajowej jak i wojewódzkiej. Zdawalność tego egzaminu jest na poziomie powyżej 65% ze wszystkich analizowanych przedmiotów. Wyniki te rok do roku są stabilne.

Ad 8) analiza kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły

- ankieta dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych:

Kwestionariusz ankiety wypełniło 8 nauczycieli, z tego 2 nauczycieli chemii, 2 biologii, 2 fizyki i 2 nauczycieli geografii. Dwóch nauczycieli oprócz nauczania chemii i fizyki uczy także informatyki.

W ostatnich dwóch latach uczestniczyli oni w następujących szkoleniach:

- asertywność w kontaktach z rodzicami i uczniami,
- pierwsza pomoc,
- sprawdzanie i ocenianie zadań na egzaminie maturalnym w formule od roku szkolnego 2014/2015,
- zarządzanie w JST,
- zarządzanie kryzysowe.

W ankiecie nauczyciele określili również formy doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności w jakich chcieliby uczestniczyć, wymieniając następujące szkolenia:

- warsztaty dot. wykorzystania nowych technologii w badaniach biologicznych, z wykorzystaniem eksperymentów na lekcjach biologii,
- zajęcia terenowe dla nauczycieli geografii,
- kurs z zakresu modelowania w fizyce, programowania obiektowego, programowania modułów Arduino i Blackberry.

Sześcioro nauczycieli spośród 8 ankietowanych widzi potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami (poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii).

Troje nauczycieli widzi natomiast konieczność współpracy z instytucjami specjalistycznymi w zakresie diagnozowania specyficznych potrzeb uczniów i udzielania im konkretnych

pomocy. Ponadto troje nauczycieli wskazuje na możliwość współpracy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i sytuacji kryzysowych w Szkole.

Wszyscy ankietowani chcieliby doskonalić swoje umiejętności dot. kompetencji w zakresie pracy metodą eksperymentu na przedmiotach przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia). Natomiast tylko dwoje chce się doskonalić w zakresie programowania. Ponadto czworo chce podnieść swoje kompetencje informatyczne. Dwoje zaś chce doskonalić swoje kompetencje kluczowe.

Uczący przedmiotów przyrodniczych wskazali swoje potrzeby w zakresie doskonalenia w formie warsztatów i szkoleń (8 wskazań), na studiach podyplomowych (1) oraz w innych formach (2).

Uzasadniając swoje potrzeby w tym zakresie ankietowani wskazali takie tematy jak:

- wykorzystanie komputera jako narzędzia w projektowaniu doświadczenia, jego przebiegu oraz dokumentowaniu uzyskanych wyników,
- edukacja o odnawialnych źródłach energii (lub inne) z wykorzystaniem eksperymentu.

Wszyscy ankietowani nauczyciele informują, że *często* lub *bardzo często* wykorzystują technologie internetowe w swojej pracy. Nauczyciele opisali możliwości wykorzystania technologii internetowej w swojej pracy poprzez:

- *wykorzystanie filmów i animacji komputerowych do ilustracji omawianych zagadnień biologicznych,*
- *umieszczanie informacji (np. zadań) w chmurze,*
- *prezentacja pokazów chemicznych umieszczonych na serwerach wydawnictwa np. Nowa Era,*
- *dostęp do informacji,*
- *weryfikacja i uaktualnienie wiedzy,*
- *możliwość korzystania z pomocy i doświadczeń innych nauczycieli,*
- *uatrakcyjnienie lekcji poprzez wykorzystanie zasobów Internetu (filmy, symulacje zjawisk i doświadczeń),*
- *tworzenie internetowej bazy ćwiczeń, zadań dla uczniów do wykorzystania na lekcjach,*
- *korzystanie z multibooka,*
- *korzystanie z różnych programów na lekcjach,*
- *budowa modeli fizycznych, analiza wyników pomiarów,*
- *robotyka.*

Troje nauczycieli zainteresowanych jest nauką programowania twierdząc, że te umiejętności pomogą im w lepszym przygotowaniu się do lekcji, tworzeniu modeli i symulacji zjawisk fizycznych, a także wzbudzą logiczne myślenie u uczniów. Stwierdzili również, że ta umiejętność pozwoli im uatrakcyjnić lekcje i zwiększyć ich efekty.

Wszyscy ankietowani nauczyciele są zainteresowani wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach, a także doskonaleniem w tym zakresie. W uzasadnieniu wyboru wskazują na zainteresowanie kursami o następującej tematyce:

- *eksperymenty biologiczne w praktyce szkolnej,*
- *fotografia mikroskopowa,*
- *uczenie się przez działanie - metoda projektu,*
- *zadania doświadczalne w nauczaniu,*

- kursy te pozwolą mi na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów,
- pomiary komputerowe i modelowanie w geografii,
- wykorzystanie technik komputerowych w doświadczeniach geograficznych,
- metoda projektu, zadania doświadczalne,
- budowanie modeli fizycznych.
- programowanie robotów.

Wśród innych potrzeb w zakresie doskonalenia ankietowani wskazali:

- naukę języka obcego,
- szkolenie dot. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- poznanie techniki pomiarów przyrodniczych z wykorzystaniem interfejsów pomiarowych z zestawem czujników i oprogramowaniem,
- wykonywanie doświadczeń z podstawowymi czujnikami (temperatury, światła, dźwięku, ruchu),
- projektowanie i wykonywanie doświadczeń przyrodniczych z różnymi czujnikami (pH, wilgotności, CO₂, ciśnienia krwi),
- prawo pracy, odpowiedzialność prawna,
- komunikacja uczeń - nauczyciel.

- ankieta dla nauczycieli pozostałych przedmiotów:

Ankieta przewidzianą dla nauczycieli, którzy nie uczą przedmiotów przyrodniczych wypełniło 40 osób, z czego 31 kobiet i 9 mężczyzn.

W ostatnich dwóch latach, wszyscy ankietowani nauczyciele brali udział w różnych formach doskonalenia, takich jak warsztaty, konferencje czy kursy. Tematyka tych form doskonalenia dotyczyła metodyki nauczanego przedmiotu, form nauczania, spraw wychowawczych w szkole, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz relacji nauczyciel - uczeń.

Na szczególną uwagę zasługują:

- szkolenie w Salamance w Hiszpanii (5 dniowe) dot. nowych metod w nauczaniu j. hiszpańskiego oraz - 2 dniowe spotkanie nauczycieli j. hiszpańskiego w Warszawie,
- Krajowe Konferencje Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki (Zakopane, Warszawa, Wrocław),
- konferencje metodyczne i spotkania z przedstawicielami wydawnictw językowych Macmillan, Egis, Pearson oraz Oxford University Press,
- szkolenie i warsztaty w Muzeum Polaków Ratujących Żydów dotyczące Holocaustu,
- coroczne szkolenia przygotowujące do poprawy prac maturalnych organizowane przez OKE w Krakowie,
- szkolenia z dziedziny psychologii dotyczące asertywności oraz metod wspierających.

Ankietowani nauczyciele określili również formy doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności w jakich chcieliby uczestniczyć.

Do najczęściej wymienianych należą:

- szkolenia i warsztaty z zakresu podniesienia kompetencji informatycznych,
- szkolenia dot. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- szkolenia dot. wypalenia zawodowego,
- warsztaty i szkolenia z zakresu komunikacji interpersonalnej.

Większość wypełniających ankietę (85%) widzi potrzebę konieczność współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami (np. PPP, OSW, itp.). Do najczęściej wymienianych form współpracy należą:

- radzenia sobie z trudnym uczniem i rodzicem,
- pomoc w zakresie diagnozowania potrzeb uczniów,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów uczniowskich (poza trudnościami w uczeniu się),
- szkolenia dotyczącego interpretacji orzeczeń i opinii wydawanych przez PPP.

Na kursach i warsztatach ankietowani nauczyciele chcą doskonalić swoje kompetencje kluczowe (30/40) i kompetencje informatyczne (30/40). Jeden nauczyciel wybrał studia podyplomowe jako formę własnego doskonalenia. Tylko po dwóch nauczycieli chce rozwijać swoje kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu oraz kompetencje w zakresie programowania. Proponowana tematyka form doskonalenia dotyczyła:

- komunikacji interpersonalnej,
- pracy z uczniem trudnym,
- nowoczesnych metod nauczania,
- kursu Geogebra,
- motywacji uczniów do nauki,
- wykorzystania technologii informatycznych na lekcjach.

Wypełniający ankietę *bardzo często* oraz *często* wykorzystują technologie internetowe w swojej pracy. Tylko 2 nauczycieli (5% ankietowanych) wskazało, że *rzadko*. Nauczyciele opisali również możliwości wykorzystania technologii internetowej w swojej pracy poprzez:

- wykorzystanie zasobów internetowych w bieżącej pracy,
- wyszukiwanie potrzebnych informacji,
- przygotowanie prezentacji multimedialnych,
- wykorzystanie internetowej bazy ćwiczeń i zadań,
- tworzenie materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem zasobów internetowych.

Sześciu nauczycieli (na 40 ankietowanych) jest zainteresowanych nauką programowania. Twierdzą, że umiejętność programowania ułatwi im lepsze przygotowanie lekcji i wykorzystanie TI w procesie dydaktycznym.

Wykorzystaniem eksperymentu na lekcjach zainteresowanych jest 9 nauczycieli na 40 uczestniczących w badaniu, doskonaleniem się w tym zakresie sześciu. Doskonalenie tych umiejętności widzą na kursach o tematyce:

- stosowanie eksperymentu w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
- metoda projektu, zadania doświadczalne.

Ankietowani postulują ponadto doskonalenie dotyczące:

- pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- komunikacji interpersonalnej,
- pracy z uczniem trudnym
- pracy z trudnym rodzicem,
- prawa pracy,
- innowacyjnych metod pracy.

Ad 9) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły

Ankiety dla rodziców wypełniło w sumie 67 osób, w zdecydowanej większości były to kobiety (57). Zdecydowana większość respondentów (45) twierdzi, że ich dzieci powinny uczestniczyć w dodatkowych zajęciach takich jak:

- kółka: chemiczne, biologiczne,
- kółka: matematyczne, informatyczne,
- kółko fizyczne,
- kółka języków obcych nowożytnych,
- zajęcia sportowych,
- zajęcia artystyczne (teatralne, muzyczne, taneczne).

Dwunastu rodziców nie wypowiedziało się jednak w tej sprawie

Ponad połowa rodziców (34/67) stwierdza, że ich dzieci uczestniczą w dodatkowych zajęciach. W większości przypadków są to zajęcia matematyczno-przyrodnicze, nieco mniej wskazań dotyczy zajęć sportowych i artystycznych. Pozostali respondenci (33) nie wypowiedziało się w tej sprawie lub stwierdziło, że ich dzieci nie uczestniczą w takich zajęciach.

Według ankietowanych rodziców ich dzieciom najczęściej trudności sprawiają przedmioty ścisłe - matematyka, fizyka, biologia, chemia (49 wskazań). Po kilka osób wyraża zdanie, że są to problemy z przedmiotów humanistycznych i języków obcych.

Mniej niż połowa rodziców (46%) widzi potrzebę zdobycia przez swoje dzieci dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych. Pozostali twierdzą, że nie ma takiej potrzeby.

Podobnie jest w przypadku zdobywania dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie programowania (49% jest na *tak*, 51% jest na *nie*).

Natomiast 42 ankietowane osoby (63%) wyraziło akceptację w stosunku do pytania *Czy według Pani/Pana istnieje potrzeba zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych?*

Tak więc rodzice potwierdzają, że ich dzieci potrzebują dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych a także obsługi programów komputerowych, w tym w zakresie programowania.

Ad 10) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły

W grupie 90 ankietowanych uczniów większość stanowią dziewczęta (60), pozostali to chłopcy (30). Spośród ankietowych, 40 uczniów (44%) nie bierze udziału w żadnych dodatkowych zajęciach. Pozostali (56%) uczestniczą w zajęciach kółka matematycznego i zajęciach sportowych. Nieliczni biorą udział w zajęciach dodatkowych z przedmiotów ścisłych. Niewielka grupa uczniów spośród ankietowanych (9/90) uczęszcza na zajęcia chóru.

W dodatkowych zajęciach chce natomiast uczestniczyć 62 uczniów na 90 wypełniających ankietę. Najczęściej wymieniane dodatkowe zajęcia dotyczą przedmiotów przyrodniczych. Zainteresowaniem uczniów cieszyłyby się także zajęcia sportowe czy artystyczne oraz z języków obcych. Nieliczni (6 wskazań) chcą uczestniczyć w zajęciach technicznych. Pozostali (28) nie sprecyzowali w jakich zajęciach dodatkowych chcieliby brać udział.

Jedenastu uczniów spośród 90 ankietowanych nie ma trudności z żadnym z nauczanych przedmiotów. Reszta ma największe kłopoty z następującymi przedmiotami:

- matematyka (36 wskazań),
- przedmioty przyrodnicze (35),
- języki obce (17 wskazań),
- przedmioty humanistyczne (11),
- informatyka (2).

Prawie połowa (47%) respondentów zainteresowana jest zdobyciem wiedzy i umiejętności obsługi programów komputerowych. Pozostali stwierdzili, że nie widzą takiej konieczności.

Jak widać uczniowie I LO w Brzozowie są zainteresowani przedmiotami przyrodniczymi oraz zdobyciem wiedzy i umiejętności obsługi programów komputerowych.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

1. Głównym celem jakim stawia sobie Dyrektor jest poprawa jakości nauczania (mimo wysokich wyników potwierdzanych egzaminami maturalnymi) poprzez wykorzystanie TI i narzędzi informatycznych na lekcjach przedmiotów ogólnokształcących. Potwierdzają to również nauczyciele.
2. Dyrektor Szkoły uznaje, że nauczyciele mają niewystarczające kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu, dotyczące przedmiotów przyrodniczych. Potwierdzają ten problem także nauczyciele oraz rodzice. Jest on pogłębiony niewystarczającym wyposażeniem pracowni przyrodniczych.
3. Celem Dyrektora i nauczycieli jest więc szersze stosowanie metody eksperymentu w przedmiotach przyrodniczych przy wykorzystaniu pracowni przedmiotowych, co można osiągnąć poprzez kursy, szkolenia oraz zakup i doposażenie istniejących pracowni przedmiotowych.
4. Wśród licznych propozycji szkoleniowych wyraźnie dostrzegalne jest zainteresowanie szkoleniami informatycznymi, z zakresu eksperymentów oraz nauk przyrodniczych. Dlatego zarówno Dyrektor, jak nauczyciele zauważają, że w Szkole należałoby doskonalić wśród uczniów, jak i nauczycieli kompetencje w zakresie przedmiotów przyrodniczych.
5. Mimo, że Szkoła dysponuje zapleczem technicznym do realizacji zadań z zakresu programowania na przyzwoitym poziomie oraz wykorzystuje możliwości technologii informacyjnej i komunikacyjnej także w nauczaniu przedmiotów nieinformatycznych, to nie wykorzystuje swojego potencjału ze względu na brak odpowiednich kompetencji nauczycieli, co potwierdzają nauczyciele i Dyrektor.

6. Dyrektor, jak i nauczyciele wyrażają potrzebę doskonalenia kompetencji informatycznych, jak i zakresie programowania. Uczniowie również są zainteresowani zdobyciem większej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych, w tym także wiedzy i umiejętności w zakresie programowania.

Mając na uwadze powyższą *Informację z diagnozy*, dotyczącą I Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie, a w szczególności wnioski z przeprowadzonej diagnozy obrazujące:

- 1) kluczowe problemy występujące w Szkole, tj. niewystarczający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej, w zakresie pracy metodą eksperymentu oraz niedoposażone pracownie przyrodnicze, co utrudnia prowadzenie zajęć;
- 2) przyczyny zdefiniowanych powyżej problemów, a mianowicie niewystarczający poziom wykorzystania nowoczesnych technologii, małą ilość doświadczeń na lekcjach;
- 3) potwierdzenie opisanych problemów z wielu źródeł: wywiadu Dyrektora Szkoły, ankiet skierowanych do nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców,

należy uznać, że typem wsparcia, który powinien być realizowany w Szkole jest:

- typ drugi: Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- typ trzeci: Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kompetencji informatycznych.

Wsparciem powinno zostać objętych 512 uczniów, w tym 2 z niepełnosprawnościami oraz 43 nauczycieli.